

**Analiza
stanu gospodarki odpadami komunalnymi
na terenie Gminy - Miasto Tomaszów Mazowiecki
za rok 2016**

1.	Wprowadzenie.....	3
1.1.	Cel przygotowania analizy.....	3
1.2.	Podstawa prawna sporządzenia analizy.....	3
1.3.	Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami.....	3
1.4.	Dopuszczalne poziomy masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	5
1.5.	Wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.....	6
2.	Zarys prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki.....	8
2.1.	Źródła powstawania odpadów komunalnych.....	8
2.2.	Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy – Miasto Tomaszowa Mazowieckiego.....	10
2.3.	Sposoby postępowania z odpadami komunalnymi od dnia 1 lipca 2013 roku.....	11
3.	Liczba mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego.....	17
4.	Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego... ..	17
4.1.	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2016.....	17
4.2.	Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji odebranych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2016	19
4.3.	Ilość pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w wyniku przetwarzania odpadów z terenu miasta Tomaszowa Maz. w roku 2016.....	20
4.4.	Osiągnięty w roku 2016 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	222
4.5.	Osiągnięty w roku 2016 poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.....	24
4.5.1.	Osiągnięty w roku 2016 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.....	24
4.5.2.	Osiągnięty w roku 2015 poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.....	25
5.	Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	26
6.	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	29
7.	Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	29
8.	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru.....	30
9.	Podsumowanie i wnioski.....	30

1. Wprowadzenie.

1.1. Cel przygotowania analizy.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy.

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm.), w którym określony został wymagany zakres takiej analizy. Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanym przez gminę na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ww. ustawy, celem jego przedłożenia marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

1.3. Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami.

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się również o:

- 1) dokumenty o charakterze strategicznym:
 - Plan gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012 przyjęty uchwałą nr XXVI/481/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia Planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012,
 - uchwała nr XXII/278/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 2195)
- 2) ustawy i akty wykonawcze dotyczące gospodarki odpadami:
 - ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 250),
 - ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 z późn. zm.),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167),

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 934),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1973),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1923),
- 3) uchwały Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego:
- Uchwała nr X/87/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki;
 - Uchwała nr X/88/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia rodzaju dodatkowych usług świadczonych w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu ich świadczenia oraz wysokości cen za te usługi;
 - Uchwała nr X/89/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
 - Uchwała nr X/90/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
 - Uchwała nr X/91/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty;
 - Uchwała nr X/92/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
 - Uchwała nr X/93/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat na rzecz gminy oraz w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych;
 - Uchwała nr X/94/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach na których znajdują domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
 - Uchwała nr XIII/126/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie zmiany uchwały nr X/94/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach,

na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;

- Uchwała nr XXVII/267/2016 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ponoszonej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez członków rodzin wielodzietnych;

- Uchwała nr XXVII/268/2016 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 kwietnia 2016 r. o zmianie uchwały nr X/89/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

1.4. Dopuszczalne poziomy masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676) dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. to 45 % w 2016 roku i winien spadać dalej aż do poziomu docelowego 35% w roku 2020.

Tabela nr 1. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku

Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku [%]								
2012 r.	16 lipca 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	16 lipca 2020 r.
75	50	50	50	45	45	40	40	35

Zgodnie z „Krajowym planem gospodarki odpadami 2022” do odpadów komunalnych ulegających biodegradacji zalicza się:

- papier i tekturę,
- odzież i tekstylia z materiałów naturalnych (50%),
- odpady z terenów zielonych,
- odpady kuchenne i ogrodowe,
- drewno (50%),
- odpady wielomateriałowe (40%),
- frakcję drobną < 10 mm (30%).

Przyjmuje się, że ilość odpadów ulegających biodegradacji na jednego mieszkańca miasta w 1995 r. wynosiła **155 kg**.

Łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji w 1995 r. w przypadku Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki wynosiła **10 852,48 Mg**.

Powyższe dane posłużą do obliczenia w dalszej części niniejszej analizy poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym 2016.

Warto zauważyć, że masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z obszaru Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki, przekazanych do składowania, stanowi sumę ilości poszczególnych rodzajów odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, tj. również odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 i pozostałości po ich sortowaniu o kodzie 19 12 12, jeśli przekazane zostały do składowania, oraz odpadów zebranych w sposób selektywny – przy uwzględnieniu procentowego udziału frakcji ulegającej biodegradacji w ogólnej masie tego rodzaju odpadu, określonego w ww. rozporządzeniu. Dlatego przy obliczaniu poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym 2016 ważną składową jest ilość odpadów o kodzie 19 12 12 stanowiących pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych, przekazanych do składowania, gdyż udział frakcji odpadów ulegających biodegradacji w tym strumieniu wynosi aż 0,52 (dla porównania, wskaźnik ten w przypadku odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 jest niewiele wyższy i wynosi 0,57).

Zatem w celu spełnienia wymogów w zakresie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, niezbędnym jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów zielonych, i przekazywanie ich do miejsc odzysku (przy czym odpady zielone trafiać powinny do regionalnych i zastępczych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych) oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi w przydomowych kompostownikach, tj. zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, gdzie odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych.

1.5. Wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167) poziomy te wynoszą w roku 2016 odpowiednio:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – **18%**,
- inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – **42%**.

Poziomy określone w ww. rozporządzeniu przedstawiają tabele nr 2 i 3.

Tabela nr 2. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]									
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło ¹⁾	10	12	14	16	18	20	30	40	50

¹⁾ Poziomy są liczone łącznie dla wszystkich podanych frakcji odpadów komunalnych

Na potrzeby wzoru określonego w rozporządzeniu dla obliczenia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, wyrażonego w %, wobec braku badań składu morfologicznego odpadów komunalnych dla Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki, zgodnie z „Krajowym planem gospodarki odpadami 2022” łączny udział tych frakcji określono na poziomie dla miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, tzn. $U_{mpmts} = 49,3\%$.

Na podstawie powyższych danych obliczono szacunkową ilość odpadów surowcowych, jaką należy poddać procesom odzysku. W tabeli nr 2 założono, że wymagane poziomy będą rozkładały się równomiernie dla wszystkich frakcji surowcowych w roku, tzn. dla szkła, metalu, papieru i tworzyw sztucznych łącznie.

Wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych określone w rozporządzeniu przedstawia poniższa tabela nr 3. W przypadku tego rodzaju odpadów pojawia się jednak problem związany z ich klasyfikacją. W większości mieszczą się one bowiem w grupie 17, a więc ich odbiór czy transport odbywa się nie tylko przez przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych, ale również przez innych przedsiębiorców działających na podstawie odrębnych decyzji. Osiągane poziomy są jednak obliczane tylko na podstawie sprawozdań otrzymywanych od przedsiębiorców odbierających od właścicieli nieruchomości odpady komunalne. Ponadto odpady tego rodzaju pochodzące z drobnych remontów są jeszcze w dalszym ciągu mieszane z odpadami komunalnymi zmieszanymi, zatem nie zawsze są one wydzielane z ogólnego strumienia odpadów komunalnych.

Tabela nr 3. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]									
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

2. Zarys prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki.

2.1. Źródła powstawania odpadów komunalnych.

W art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 z późn. zm.) odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Ponadto zgodnie z ww. przepisem zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości. Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, takich jak: obiekty użyteczności publicznej (szpitale, szkoły) oraz infrastruktury (obiekty handlowe, obiekty turystyczne, targowiska, obiekty usługowe). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i zieleni miejskiej.

Zgodnie z Planem gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012 (WPGO), obsługa regionu (RIPOK) powinna zapewniać zakres usług obejmujących co najmniej następujące procesy:

1. mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
2. przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych,

3. składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno- biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres minimum 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Wszelkie działania podejmowane przez władze województwa, jak i władze samorządowe, powinny zmierzać zgodnie z wytycznymi WPGO w stronę właściwego zagospodarowania odpadów poprzez:

- ✓ zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, o przepustowości wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców;
- ✓ wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii przetwarzania odpadów, w tym technologii pozwalających na recykling oraz odzysk energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania;
- ✓ doskonalenie systemów selektywnego zbierania frakcji odpadów takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło w celu zapewnienia do 31 grudnia 2020 roku poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia minimum 50% wagowo;
- ✓ doskonalenie systemów selektywnego zbierania frakcji odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne w celu zapewnienia do 31 grudnia 2020 roku poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz odzysku minimum 70% wagowo;
- ✓ ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- ✓ stosowanie technologii spełniających kryteria BAT (najlepszej dostępnej techniki);
- ✓ zachęcanie inwestorów publicznych i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych.

2.2. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy - Miasto Tomaszowa Mazowieckiego.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje nieruchomości zamieszkałe na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno wypoczynkowe.

Oznacza to, że właściele nieruchomości niezamieszkałych, prowadzący szeroko rozumianą działalność gospodarczą, ale także i działalność z sektora usług publicznych, prowadzą gospodarkę odpadami komunalnymi na starych zasadach.

Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, który zaczął obowiązywać od 1 lipca 2013 r., wiązał się z wprowadzeniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. miesięcznej opłaty uiszczanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na rzecz Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki w zamian za odbieranie od właścicieli nieruchomości każdej wytworzonej na terenie ich nieruchomości ilości odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny takich jak: szkło, makulatura, tworzywa sztuczne, w tym opakowania wielomateriałowe, i metale oraz odpady biodegradowalne, przeterminowanych leków, elektrośmieci, odpadów wielkogabarytowych, zużytych baterii, a także wyposażenie nieruchomości w pojemniki, kontenery i worki do gromadzenia odpadów komunalnych oraz utrzymywanie pojemników i kontenerów w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Właściele nieruchomości zamieszkałych obciążeni są zatem opłatą, która stanowi pełną realizację zasady „zanieczyszczający płaci”. Ustalenie takiej stawki stanowiło trudne zadanie dla samorządów, gdyż wcześniej problematykę tę regulował sam rynek, a gmina ustalała jedynie górne stawki opłat za odbieranie odpadów komunalnych.

W 2016 roku, podobnie jak w latach poprzednich, właściele nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta uiszczali opłatę odpowiednio: **9,00 złotych za osobę za miesiąc** w przypadku zadeklarowania selektywnego zbierania odpadów lub **15,00 złotych za osobę za miesiąc** w przypadku zadeklarowania nieselektywnego zbierania odpadów. Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi należy uiszczać do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego opłata ta dotyczy.

Na nieruchomościach, na których zajmują się domki letniskowe lub innych nieruchomościach wykorzystywanych jedynie przez część roku na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, ustalono na mocy podjętych uchwał, obowiązujących od dnia 13 czerwca 2015 roku **ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, w wysokości 120 zł.**, którą właściele nieruchomości zobowiązani są uiszczać w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku za bieżący rok kalendarzowy.

Mając na celu wsparcie rodzin wielodzietnych wprowadzono zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy - Miasto Tomaszów Mazowiecki, na których mieszkają rodziny wielodzietne w wysokości 50% opłaty od każdej osoby należącej do rodziny wielodzietnej, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r.

o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1863 z późn. zm.). Zwolnienie z części opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadami komunalnymi nie jest obligatoryjne i zainteresowane nim rodziny muszą wystąpić o objęcie ich ulgą. Ulga przysługuje rodzinie wielodzietnej posiadającej 3 dzieci i więcej do uzyskania przez dzieci pełnoletności lub do 25 roku życia w przypadku kontynuowania przez nie nauki. Właściciele nieruchomości ubiegając się o częściowe zwolnienie muszą złożyć deklarację oraz wniosek.

2.3. Sposoby postępowania z odpadami komunalnymi od dnia 1 lipca 2013 roku.

Od 1 lipca 2013 r. na mocy podjętej uchwały obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki, kontenery i worki do gromadzenia odpadów komunalnych, a także utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, spoczywa na Gminie – Miasto Tomaszów Mazowiecki, a koszty z tym związane pokrywane są z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uiszczanych przez właścicieli nieruchomości.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub z innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno wypoczynkowe prezentuje tabela nr 4.

Zmieszane odpady komunalne, które mogą być przekazywane wyłącznie do regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, odbierane są z nieruchomości zamieszkałych:

- co dwa tygodnie/raz na dwa tygodnie w przypadku zabudowy jednorodzinnej;
- dwa razy w tygodniu w przypadku zabudowy wielorodzinnej/wielolokalowej;

Zbieranie odpadów w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego selektywna zbiórka odpadów z nieruchomości zamieszkałych prowadzona jest już od 2002 roku. Od dnia 1 lipca 2013 r. niezmiennie odbywa się ona w dwóch systemach:

- w systemie workowym – w przypadku zabudowy jednorodzinnej, w której co cztery tygodnie/raz na cztery tygodnie są odbierane surowce wtórne posegregowane w workach z podziałem na szkło, papier oraz tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale łącznie, a co dwa tygodnie /raz na dwa tygodnie odbierane są worki z odpadami biodegradowalnymi,
- w systemie pojemnikowym – w przypadku zabudowy wielorodzinnej/wielolokalowej (kamienice, budynki wielorodzinne), w której w tzw. „gniazdach segregacyjnych” znajdują się opróżniane co najmniej raz w tygodniu pojemniki przeznaczone do zbiórki:
 - opakowań z tworzyw sztucznych (w tym opakowań wielomateriałowych) i metali – pojemnik żółty lub pojemnik siatkowy,
 - szkła – pojemnik zielony,
 - papieru i makulatury – pojemnik niebieski,

oraz worki na odpady biodegradowalne opróżniane od 2013 r. dwa razy w tygodniu, a od 10 lipca 2015 r. na mocy podjętej uchwały co najmniej raz w tygodniu.

Tabela nr 4. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub z innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno wypoczynkowe

TYP NIERUCHOMOŚCI	ZABUDOWA JEDNO RODZINNA	ZABUDOWA WIELORODZINNA/ WIELOLOKALOWA (spółdzielnie, TTBS, wspólnoty, kamienice)	NIERUCHOMOŚCI Z DOMKAMI LETNISKOWYMI, NIERUCHOMOŚCI WYKORZYSTYWANE NA CELE REKREACYJNO - WYPOCZYNKOWE
RODZAJ ODPADÓW	w systemie odbioru odpadów komunalnych obowiązującym:		
niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	raz na dwa tygodnie	dwa razy w tygodniu	raz na dwa tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października
odpady ulegające biodegradacji	raz na dwa tygodnie	co najmniej raz w tygodniu	raz na dwa tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października
selektywnie zebrane odpady: papier, szkło oraz tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale łącznie	raz na cztery tygodnie	co najmniej raz w tygodniu	raz na cztery tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października

Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również tzw. odpady problemowe, tj. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki oraz odpady budowlane i rozbiórkowe oraz inne odpady niebezpieczne.

Na terenie miasta funkcjonuje od 1 sierpnia 2013 roku **Gminny Punkt Zbierania Odpadów Komunalnych**, zlokalizowany przy ulicy Majowej 87/89. Był on prowadzony w 2015 roku przez firmę Veolia Usługi dla Środowiska S.A. Oddział w Tomaszowie Mazowieckim, która po aktualizacji nazwy w dniu 26 maja 2015 roku działa, jako ENERIS Surowce S.A. Oddział w Tomaszowie Mazowieckim. Punkt ten czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 18.00, oraz w pierwszą sobotę każdego miesiąca w godzinach od 8.00 do 14.00.

W 2016 roku do Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Komunalnych mogły być oddawane następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- 1) odzież (kod odpadów: 20 01 10);
- 2) tekstylia (kod odpadów: 20 01 11);
- 3) rozpuszczalniki (kod odpadów: 20 01 13*);
- 4) kwasy (kod odpadów: 20 01 14*);
- 5) alkalia (kod odpadów: 20 01 15*);
- 6) odczynniki fotograficzne (kod odpadów: 20 01 17*);
- 7) środki ochrony roślin (kod odpadów: 20 01 19*);
- 8) lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (kod odpadów: 20 01 21*);
- 9) oleje i tłuszcze jadalne (kod odpadów: 20 01 25);
- 10) oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25 (kod odpadów: 20 01 26*);
- 11) farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne (kod odpadów: 20 01 27*);
- 12) farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27 (kod odpadów: 20 01 28);
- 13) detergenty zawierające substancje niebezpieczne (kod odpadów: 20 01 29*);
- 14) detergenty inne niż wymienione w 20 01 29 (kod odpadów: 20 01 30);
- 15) baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowalne baterie i akumulatory zawierające te baterie (kod odpadów: 20 01 33*);
- 16) baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33 (kod odpadów: 20 01 34);
- 17) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 (kod odpadów: 20 01 36);
- 18) drewno zawierające substancje niebezpieczne (kod odpadów: 20 01 37*);
- 19) drewno inne niż wymienione w 20 01 37 (kod odpadów: 20 01 38);
- 20) odpady z czyszczenia kominów (w tym zmiotki wentylacyjne) (kod odpadów: 20 01 41);
- 21) środki ochrony roślin inne niż wymienione w 20 01 19 (kod odpadów: 20 01 80);
- 22) odpady wielkogabarytowe (kod odpadów: 20 03 07);
- 23) odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (kod odpadów: 20 03 99)
- 24) zużyte opony (o średnicy do 1 100 mm) (kod odpadów: 16 01 03);
- 25) odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (kod odpadów: 17 01 01);
- 26) gruz ceglany (kod odpadów: 17 01 02);
- 27) odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia (kod odpadów: 17 01 03);
- 28) usunięte tynki, tapety, okleiny itp. (kod odpadów: 17 01 80);
- 29) drewno (kod odpadów: 17 02 01);
- 30) szkło (kod odpadów: 17 02 02);
- 31) tworzywa sztuczne (kod odpadów: 17 02 03);
- 32) gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03 (kod odpadów: 17 05 04);
- 33) materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03 (kod odpadów: 17 06 04);
- 34) leki cytotoksyczne i cytostatyczne (kod odpadów: 20 01 31*);
- 35) leki inne niż wymienione w 20 01 31 (kod odpadów: 20 01 32);

- 36) odpady ulegające biodegradacji (kod odpadów: 20 02 01);
37) gleba i ziemia w tym kamienie (kod odpadów: 20 02 02).

Tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych służy minimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko, właściwemu postępowaniu z odpadami, a także zapobieganiu zanieczyszczeniom środowiska naturalnego. Ponadto tego typu punkty oraz ich odpowiednia promocja doprowadzają do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców, a co za tym idzie skuteczniejszej segregacji odpadów w mieście. W zamieszczonej poniżej tabelce nr 5 zostały przedstawione ilości odpadów komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnego zbierania Odpadów Komunalnych w roku 2016.

Tabela nr 5. Masa odpadów komunalnych zebrana w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w roku 2016

Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	0,205
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	53,549
17 01 02	Gruz ceglany	2,575
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,580
17 01 80	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	1,175
17 02 02	Szkło	4,270
17 02 03	Tworzywa sztuczne	1,298
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,970
20 01 10	Odzież	0,100
20 01 11	Tekstylia	0,455
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,001
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,285
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,088

20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,095
20 01 37*	Drewno zawierające substancje niebezpieczne	0,035
20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37	0,200
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,900
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	0,540
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	16,285
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	1,140
RAZEM		84,746

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny taki jak: lodówki, pralki, telewizory, telefony i komputery itp. można było oddać nieodpłatnie w sklepie przy zakupie nowego sprzętu tego samego rodzaju ewentualnie zgłosić odbiór lub samodzielnie przewieźć do punktu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego prowadzonego w 2016 roku przez firmę TERRA RECYKLING S.A w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Wysoka 61/65, która realizowała powyższą usługę w imieniu Organizacji Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. ELEKTRO EKO.

W roku 2016 firma zebrała i odebrała odpady w ilościach określonych w tabeli nr 6.

Tabela nr 6. Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w roku 2016

Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 19 do 16 02 12	0,060
16 02 14	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 19 do 16 02 13	0,281
20 01 21*	Lampy fluorestencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,329
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	3,263
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	35,851
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35	43,043
RAZEM		82,827

Odpady wielkogabarytowe takie jak: stare i niepotrzebne meble, segmenty, krzesła, wersalki, sofy, kanapy czy fotele, ale także np. stare okna, karnisze, dywany itp. można było oddać w trakcie tzw. wystawki, która została zorganizowana w maju i październiku 2016 roku. Można je także było przekazać nieodpłatnie, samodzielnie do Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Komunalnych. W 2016 roku zebrano łącznie **369,885 Mg** odpadów wielkogabarytowych z terenu miasta.

Przeterminowane leki można było oddać nieodpłatnie do specjalnych pojemników (tzw. konfiskatorów) umieszczonych w jednej z niżej wymienionych aptek (tabela nr 7):

Tabela nr 7. Wykaz aptek do których można oddać nieodpłatnie przeterminowane leki

Nazwa apteki	Ulica	Miejscowość
SALUBRIS	Dzieci Polskich 28	Tomaszów Mazowiecki
PRIMULA	Jana Pawła II 6	
Apteka CENTRUM	Plac Kościuszki 9	
KA - MED	Dworcowa 1/15	
FLORA II	Słowackiego 8/10	
PIERWSZA	Graniczna 4	
Dbam o zdrowie	Konstytucji 3-go Maja 1/3	
Apteka	Oskara Lange 12/14	
Apteka	Mireckiego 88	
Apteka Przyjazna	Bohaterów 14 Brygady 17	
Apteka	Jana Pawła II 22	
Apteka Dr Max	Warszawska 1	

W 2016 roku zebrano we wszystkich aptekach **1,285 Mg** przeterminowanych leków, tj. odpadów o kodzie 20 01 32 (leki inne niż wymienione w 20 01 31).

Termometry rtęciowe przyjmowane były nieodpłatnie w aptece „CENTRUM” na **Placu Kościuszki 9**.

Zużyte baterie można było umieszczać do ogólnie dostępnych pojemników, które znajdują się w sklepach zajmujących się sprzedażą urządzeń elektronicznych i elektrycznych, w placówkach oświatowych oraz budynkach użyteczności publicznej np. w Urzędzie Miasta.

3. Liczba mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Liczba mieszkańców miasta Tomaszowa Mazowieckiego na podstawie danych Biura Ewidencji Ludności Urzędu Miasta Tomaszów Mazowiecki - według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku - wynosiła **61 250** osób. Dotychczas tzw. deklaracje śmieciowe złożono dla 54395 mieszkańców Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki, z czego 53 245 mieszkańców zadeklarowało chęć segregowania odpadów, natomiast 1 150 mieszkańców odpadów nie segreguje.

4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

4.1. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2016.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego ustalono na podstawie półrocznych sprawozdań złożonych przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne w 2016 r. od właścicieli nieruchomości. Poniższa tabela nr 8 przedstawia szczegółowe zestawienie odebranych odpadów.

Tabela nr 8. Masa odpadów komunalnych odebranych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2016 z podziałem na poszczególne kody odpadów

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odpadów [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1175,59
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	630,13
15 01 04	Opakowania z metali	26,51
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	2683,02
15 01 07	Opakowania ze szkła	764,86
16 01 03	Zużyte opony	34,51
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	167,96
17 01 02	Gruz ceglany	0,58

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki za rok 2016
20 kwietnia 2017 r.

17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	220,89
17 02 02	Szkło	2,31
17 02 03	Tworzywa sztuczne	0,09
17 04 05	Żelazo i stal	0,31
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	2,29
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	3,33
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	84,15
20 01 10	Odzież	0,50
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,16
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	7,15
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,21
20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37	0,15
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	193,70
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	996,87
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	239,90
20 03 01	Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	14583,12
30 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	26,94
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	353,60
RAZEM		22204,80

4.2. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji odebranych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w roku 2016

W roku 2016 przetwarzaniu poddano następujące ilości odpadów:

- a) Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (20 03 01) w łącznej ilości 14 583,12 Mg, z czego:
 - składowaniu poddano: 0,00 Mg;
 - innym procesom niż składowanie poddano: 14 583,12 Mg.
- b) Odpady ulegające biodegradacji (20 02 01) w łącznej ilości 996,87 Mg w całości poddano procesom odzysku R3, czyli kompostowaniu. W roku 2016 zgodnie z obowiązującym prawem, nie składowano odpadów zielonych.

Szczegółowy sposób zagospodarowania ww. odpadów podano w tabeli nr 9.

Tabela nr 9. Sposób zagospodarowania odpadów komunalnych odebranych w roku 2016

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Nazwa instalacji	Masa odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	ZGO Aquarium Sp. z o.o. Pukinin 140 96-200 Pukinin	936,710	kompostowanie
		Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp.z o. o. ul. Jeżynowa 40, 97-500 Radomsko	60,160	kompostowanie
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	ZGO Aquarium Sp. z o.o. w Rawie Mazowieckiej instalacja w Pukininie, Pukinin 140, 96-200 Pukinin	13 477,335	R12
			253,200	R13
		PGK Sp. z o.o. w Radomsko Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych instalacja w Płoszowie, Jeżynowa 40, Płoszów, 97-500 Radomsko	198,240	D13

		PGK Sp. z o.o. w Radomsko Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych instalacja w Płoszowie, Jeżynowa 40, Płoszów, 97-500 Radomsko	13,621	R12
		PGK Sp. z o.o. Instalacja Różanna, Różanna, 26-300 Opoczno	40,180	R12
		FB Serwis Kamieńsk, Wieluńska 50, Ruszczyn, 97-360 Kamieńsk	581,480	R12
		EKO-REGION sp. z o.o. Instalacja w Jukowie, Julków, 96-116 Julków	19,060	R12

4.3. Ilość pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w wyniku przetwarzania odpadów z terenu miasta Tomaszowa Maz. w roku 2016

W roku 2016 w wyniku przetwarzania metodą R12 odebranych odpadów z terenu Gminy - Miasto Tomaszowa Maz. powstały ilości odpadu o kodzie 19 12 12 – inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 które zostały wymienione w tabeli nr 10.

Tabela nr 10. Sposób zagospodarowania odpadu o kodzie 19 12 12 w roku 2016

<p>Nazwa i adres instalacji, w której zostały wytworzone odpady o kodzie 19 12 12 przeznaczone do składowania z odebranych odpadów komunalnych</p>	<p>Masa odpadów o kodzie 19 12 12 przeznaczonych do składowania powstałych po sortowaniu albo mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]</p>	<p>Nazwa i adres składowiska, na które przekazano odpady o kodzie 19 12 12 przeznaczone do składowania wytworzone z odebranych przez podmiot odpadów komunalnych</p>
<p>ZGO AQUARIUM SP. Z O. O. Pukinin 140, 96-200 Rawa Maz.</p>	<p>3327,300</p>	<p>ZGO Aquarium Sp. z o.o. w Rawie Mazowieckiej instalacja w Pukininie (składowisko), Pukinin 140, 96-200 Pukinin</p>
<p>FB Serwis Kamieński, Wieluńska 50, Ruszczyn, 97-360 Kamieński</p>	<p>307,514</p>	<p>FB Serwis Kamieński, Wieluńska 50, Ruszczyn, 97-360 Kamieński</p>
<p>EKO-REGION Sp. z o.o. Instalacja w Jukowie, Julków, 96-116 Julków</p>	<p>4,825</p>	<p>EKO-REGION Sp. z o.o. Instalacja w Jukowie, Julków, 96-116 Julków</p>
<p>PGK Sp. z o.o. Instalacja Różanna, Różanna, 26-300 Opoczno</p>	<p>7,232</p>	<p>PGK Sp. z o.o. Instalacja Różanna, Różanna, 26-300 Opoczno</p>
<p>PGK Sp. z o.o. w Radomsko Zakład Unieszkodliwiania Opadów Komunalnych instalacja w Płoszowie, Jeżynowa 40, Płoszów, 97-500 Radomsko</p>	<p>85,988</p>	<p>PGK Sp. z o.o. w Radomsko Zakład Unieszkodliwiania Opadów Komunalnych instalacja w Płoszowie, Jeżynowa 40, Płoszów, 97-500 Radomsko</p>

4.4. Osiągnięty w roku 2016 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Osiągnięty w roku rozliczeniowym 2016 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania [T_R] został obliczony na podstawie wzoru z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676):

$$T_R = [M_{OUBr} * 100\%] / OUB_{1995}$$

gdzie:

T_R - osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%];

OUB_{1995} - masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r. [Mg], obliczana wg wzoru

$$OUB_{1995} = (0,155 \times L_m + 0,047 \times L_w) * U_o \text{ [Mg];}$$

gdzie:

L_m - liczba mieszkańców miasta w 1995 r. na obszarze gminy według danych Głównego Urzędu Statystycznego;

L_w - liczba mieszkańców wsi w 1995 r. na obszarze gminy według danych Głównego Urzędu Statystycznego;

U_o - udział podmiotu odbierającego odpady od właścicieli nieruchomości w rynku usług w roku poprzedzającym rok rozliczeniowy;

M_{OUBR} - masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji zebranych z obszaru danej gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg], obliczana wg wzoru:

$$M_{OUBR} = (M_{MR} \times U_M) + (M_{WR} \times U_W) + (M_{SR} \times U_S) + (M_{BR} \times 0,52) \text{ [Mg]}$$

gdzie:

M_{MR} - masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 zebranych na obszarze miast w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

U_M - udział odpadów ulegających biodegradacji w masie zmieszanych odpadów komunalnych dla miast wynoszący 0,57;

M_{WR} - masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 zebranych na obszarze wsi w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

U_W - udział odpadów ulegających biodegradacji w masie zmieszanych odpadów komunalnych dla wsi wynoszący 0,48;

M_{SR} - masa selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru danej gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

U_s – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych wynoszący dla poszczególnych rodzajów odpadów według kodu:

20 01 01 – 1,00;

20 01 08 – 1,00;

20 01 10 – 0,50;

20 01 11 – 0,50;

20 01 25 – 1,00;

20 01 38 – 0,50;

20 02 01 – 1,00;

20 03 02 – 1,00;

15 01 01 – 1,00;

15 01 03 – 1,00;

ex 15 01 09 z włókien naturalnych – 0,50;

ex 15 01 06 w części zawierającej papier, tekturę, drewno i tekstylia z włókien naturalnych – 0,50;

M_{BR} – masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 niespełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052), przekazanych do składowania;

0,52 – średni udział odpadów ulegających biodegradacji w masie odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 niespełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052),

Po podstawieniu danych do powyżej wymienionych wzorów otrzymujemy poziom ograniczenia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w roku 2016 jak poniżej:

$T_R = 36 \%$

Jeżeli $T_R = P_R$ albo $T_R < P_R$ – poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym został osiągnięty.

gdzie:

P_R - poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia [%], który dla roku 2016 wynosi 45 %.

Dla roku 2016 $T_R = 36\%$ i jest mniejszy od $P_R = 45\%$, a więc za rok 2016 wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania został osiągnięty.

4.5. Osiągnięte w roku 2016 poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

4.5.1. Osiągnięty w roku 2016 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oblicza się łącznie dla ww. frakcji na podstawie wzoru z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645):

$$P_{pmts} = Mr_{pmts} \times 100\% / Mw_{pmts}$$

gdzie:

P_{pmts} – poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, wyrażony w %,

Mr_{pmts} – łączna masa odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła (o kodach 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 06, 15 01 07, 20 01 01, 20 01 02, 20 01 39, 20 01 40, ex 20 01 99), poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg,

Mw_{pmts} – łączna masa wytworzonych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła (o kodach 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 06, 15 01 07, 20 01 01, 20 01 02, 20 01 39, 20 01 40, ex 20 01 99), pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg, obliczana w przypadku gmin na podstawie wzoru:

$$Mw_{pmts} = Lm \times Mw_{GUS} \times Um_{pmts}$$

gdzie:

Lm – liczba mieszkańców gminy – **61 250 osób** – wg stanu na dzień 31.12.2016 r.,

Mw_{GUS} – masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie województwa – **0,263 Mg/osobę** wg danych GUS za 2015 rok,

Um_{pmts} – udział łączny odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w składzie morfologicznym odpadów komunalnych – wg Krajowego planu gospodarki odpadami – **49,3 %**.

Po podstawieniu danych do powyżej wymienionych wzorów otrzymujemy poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w roku 2016 jak poniżej:

$$P_{pmts} = 21,56 \%$$

Osiągnięty w roku 2016 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj.: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł **21,56 %**. Jest to wskaźnik bardzo wysoki, biorąc pod uwagę, że wymagany w roku 2016 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia tych frakcji surowcowych wynosi **18%**.

4.5.2. Osiągnięty w roku 2016 poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oblicza się wg wzoru z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645):

$$P_{br} = Mr_{br} \times 100\% / Mw_{br}$$

gdzie:

- P_{br}** – poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, wyrażony w %,
- Mr_{br}** – łączna masa innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (o kodach: 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 02 01, 17 02 02, 17 02 03, 17 03 02, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 17 04 06, 17 04 07, 17 04 11, 17 05 08, 17 06 04, 17 08 02, 17 09 04, ex 20 03 99), poddanych recyklingowi, przygotowanych do ponownego użycia oraz poddanych odzyskowi innymi metodami, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg,
- Mw_{br}** – łączna masa wytworzonych (na podstawie ewidencji prowadzonej przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub na podstawie badań morfologii odpadów komunalnych wykonanych na zlecenie gminy lub podmiotu, o którym mowa w art. 9g ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (o kodach: 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 02 01, 17 02 02, 17 02 03, 17 03 02, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 17 04 06, 17 04 07, 17 04 11, 17 05 08, 17 06 04, 17 08 02, 17 09 04, ex 20 03 99), pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg.

Po podstawieniu danych do powyżej wymienionych wzorów otrzymujemy poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w roku 2016 jak poniżej:

$$P_{br} = 87\%$$

Osiągnięty w roku 2015 poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł **91,97 %**. Jest to wskaźnik bardzo wysoki, biorąc pod uwagę, że wymagany w roku 2016 poziom wynosi **42 %**.

5. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 lutego 2016 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 250) podmiot odbierający odpady komunalne do właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tj. spełniającej wymogi art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach).

Zgodnie z zasadą bliskości, określoną w art. 20 ust. 7 ustawy o odpadach, zakazuje się przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpadów zielonych, poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

W myśl postanowień art. 9e ust. 1 pkt 1 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, o której mowa w art. 7 ustawy o odpadach.

Zgodnie z art. 18 ustawy o odpadach odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe.

Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, włącznie z segregacją, w celu m.in.

ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska oraz ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów, a także ułatwienia postępowania z nimi lub prowadzenia odzysku.

Zgodnie z uchwałą nr XXII/278/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 czerwca 2016 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 2195) Gmina – Miasto Tomaszów Mazowiecki znajduje się na terenie III Regionu gospodarki odpadami komunalnymi w województwie łódzkim. W przedstawionej poniżej tabeli nr 10 przedstawiamy instalacje uprawnione do odbioru poszczególnych rodzajów odpadów.

Tabela nr 11. Instalacje uprawnione do przetwarzania odpadów komunalnych dla III regionu gospodarki odpadami w roku 2016

Rodzaj regionalnej instalacji	Funkcjonujące regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK)	Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionów	
		w przypadku gdy regionalna instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn	uruchomienia regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych
	adres instalacji	adres instalacji	adres instalacji
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku	Pukinin gm. Rawa Mazowiecka	Tomaszów Maz., ul. Piaskowa 122	nie wyznacza się instalacje RIPOK
	Płoszów, gm. Radomsko	Piotrków Tryb. ul. 1-go Maja 25	
	Ruszczyn, gm. Kamieńsk	Piotrków Tryb. ul. Wolska	
	Julków, gm. Skierniewice	Sulejów ul. Psarskiego 3	
	Różanna, gm. Opoczno	Lubochnia Górki 68/74	

		Brzeziny, ul. Łódzka 35	
Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych lub materiału po procesie kompostowania lub fermentacji dopuszczonego do odzysku w procesie odzysku R10, spełniającego wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy o odpadach	Płoszów, gm. Rawa Mazowiecka	Różanna, gm. Opoczno	nie wyznacza się instalacje RIPOK
	Pukinin gm. Rawa Mazowiecka		
	Julków, gm. Skierniewice		
Instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów	Lubochnia Górki 68/74	Brzeziny, ul. Łódzka 35	nie wyznacza się instalacje RIPOK
	Różanna, gm. Opoczno	Koluszki	
	Ruszczyn, gm. Kamieńsk	Pukinin. gm. Rawa Maz.	
	Julków, gm. Skierniewice	Moszczenica, ul. Cegielniana	
		Płoszów gm. Radomsko	

6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2016 roku Gmina - Miasto Tomaszów Mazowiecki nie prowadziła inwestycji związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. W kolejnych latach zasadne byłoby inwestowanie w rozwój tzw. osiedlowych punktów selektywnej zbiorki odpadów komunalnych i problemowych (PSZOK). Obecne na rynku technologie pozwalają stosunkowo małym nakładem sił i kosztów na wybudowanie i wyposażenie miasta w moduły systemu PSZOK. Takie rozwiązania po pierwsze są nowoczesne i bardzo estetyczne, a co za tym idzie funkcjonalne i przyjazne mieszkańcom w użytkowaniu. Dla gminy jest to idealne rozwiązanie pod względem rozbudowy systemu o kolejne moduły w przypadku zapotrzebowania na kolejne kontenery. System jest pod tym względem bardzo innowacyjny i rozwojowy – ponieważ składa się z modułów, które można rozbudowywać w zależności od potrzeb. Szacunkowy koszt uzbrojenia terenu, budowy modułowego PSZOKa i jego wyposażenia waha się od 450 do 700 tys. złotych.

7. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

W związku z realizacją zadania polegającego na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki, poniesiono następujące koszty:

- w kwocie **5 503 486,56 zł** w związku z realizacją zobowiązania wynikającego z realizacji umowy: nr WINBZP.272.1.51.2015 z dnia 25 sierpnia 2015 roku zawartej z ENERIS Surowce S.A. na usługi z zakresu odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, na terenie Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki i ich zagospodarowania;
- w kwocie w **520 216,44 zł** z przeznaczeniem na obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym na wynagrodzenia osób zatrudnionych przy obsłudze systemu, koszty korespondencji, zakup oprogramowania i licencji,
- w kwocie **10 449,00 zł** z przeznaczeniem na zadanie realizowane w ramach programu EKOPOZYTYWNI takie jak: odbiór przeterminowanych leków z 12 konfiskatorów ustawionych w tomaszowskich aptekach.

Łączne koszty z tytułu organizacji i obsługi powyższego systemu w roku 2016 zamknęły się kwotą **6 034 152,00 zł**.

8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru.

W 2016 roku Gmina – Miasto Tomaszów Mazowiecki nie prowadziła postępowań, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2016 r. poz. 250), wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbieranie odpadów komunalnych.

9. Podsumowanie i wnioski.

System gospodarki odpadami, pomimo w wielu przypadkach nieprecyzyjnych przepisów prawnych, działa poprawnie. Przede wszystkim zwiększyła się ilość odbieranych odpadów oraz wzrósł poziom świadomości mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego, którzy zaczęli dostrzegać potrzebę właściwego prowadzenia gospodarki odpadami i ekonomii związanej z tą działalnością. Dowodem na to są dane liczbowe dotyczące ilości odebranych odpadów komunalnych. W 2016 roku odebrano **22 373 658 Mg** odpadów komunalnych, natomiast w 2015 roku odebrano **20 141,40 Mg** odpadów komunalnych w związku z tym nastąpił wzrost ich ilości w stosunku do roku 2015 o **9,98 %**.

W przeliczeniu na liczbę mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego daje to około **365,3 kg** wytworzonych i odebranych odpadów komunalnych na osobę w 2016 roku.

Odpadów segregowanych w 2016 roku odebrano **5 280,10 Mg** tj. o 435,21 Mg więcej niż w roku 2015, stanowi to **8,98 %** wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Zwraca to uwagę na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy – Miasta Tomaszowa Maz.

Osiągnięte w roku 2016 poziomy:

1. recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości **87 %**, jest wyższy od wymaganego (**42 %**) o **45 %**,
2. recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości **21,56 %**, jest wyższy od wymaganego (**18%**) o **3,56 %**,
3. ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w wysokości **36 %** jest niższy od dopuszczalnego (**45%**) o **9 %**.

Gmina – Miasto Tomaszów Mazowiecki nie posiada instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Dlatego realizacja tego zadania została zlecona wykonawcy usługi odbierania odpadów

komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych, który przekazuje odebrane odpady komunalne do instalacji RIPOK.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy – Miasto Tomaszów Mazowiecki na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Wykształcenie w mieszkańcach prawidłowych postaw ekologicznych zmierzających do poprawy jakości segregowanych surowców wydaje się być kluczowe dla powodzenia założonej przez Unię Europejskiej dla naszego kraju misji, bowiem od tego zależy ilościowy i jakościowy strumień odpadów poddawany faktycznym procesom recyklingu czy odzyskowi. W chwili obecnej pomimo dużo większej ilości wysegregowanych frakcji selektywnych ze strumienia ogólnego odpadów ich jakość nie jest nadal zbyt dobra. Z uwagi na powyższe, $\frac{3}{4}$ tychże odpadów stanowiące zmieszane odpady opakowaniowe trafia jako tzw. paliwo alternatywne po ich wstępnym podczyszczeniu do instalacji takich jak chociażby cementownie, gdzie ulega spaleniowi jako tzw. wsad do pieca. W ten sposób spory strumień odpadów zostaje wykorzystany jako paliwo, a nie przywrócony do pierwotnej postaci w procesie odzysku czy recyklingu, o co tak naprawdę chodzi ustawodawcy i jaki cel przyświeca reformie śmieciowej. Kluczowym wydaje się także odpowiednie przygotowanie techniczne, organizacyjne nie tylko samorządów czy mieszkańców, ale także całej infrastruktury technicznej począwszy od instalacji RIPOK poprzez przemysł recyklerów kończąc na organizacjach odzysku.

Zaktualizowała: Konrad Król

Zatwierdził: